

Kustannusvertailut 2019

**Suurten kaupunkien terveydenhuolto
Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimi**

Kuntamarkkinat 10.9.2020

@PernuMaria

Sulje valikko

/ [Sosiaali- ja terveysasiat](#) / Sosiaali- ja terveydenhuollon tilastot ja erillisselvitykset

Tilastot ja erillisselvitykset

Ensihoitoselvitys 2016

Kuntien sosiaali- ja
terveydenhuollon
nettokustannukset
euroa/asukasOECD Health Statistics -
taloustietojaSairaanhoitopiirien osavuosi- ja
vuosikatsauksetSuurimpien kuntien sosiaali- ja
terveydenhuollon
nettotoimintamenotSuurten ja keskisuurten
kaupunkien sosiaali- ja
terveystoimen kustannukset

Suurten ja keskisuurten kaupunkien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset, vuosiraportit ajalta 2019–2014

Kuntaliiton sosiaali- ja terveystoimen kustannusvertailujen tarkoitus on antaa kuntien johtaville viranhaltijoille ja luottamushenkilöille luotettavinta ja ajantasaisinta vertailutietoa kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttämistä panoksista.

Suurten kaupunkien (Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Pori, Tampere, Turku, Vantaa) osalta vertaillaan terveystoimen kustannuksia. Tarkastelun perustana on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tietojen lisäksi tiedot sosiaalitoimen puolelta ympärivuorokautisesta hoidosta ja kotipalvelusta.

Keskisuurten kuntien (Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Loviisa, Porvoo, Rovaniemi, Salo, Sipoo), Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän sekä Keski-Uudenmaan sote - kuntayhtymän joukossa vertaillaan sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia kokonaisuudessaan.

[Vuosiraportit ajalta 2019–2014.](#)

[Kuntaliitto.fi/julkaisut](https://kuntaliitto.fi/julkaisut)

Miksi tutustua raportteihin?

- Kustannusvertailun kokonaisuus sisältää kaksi erillistä aineistoa, joissa vertaillaan:
 - suurten kaupunkien terveyden- ja vanhustenhuoltoa
 - keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoa.
- Vertailutietoja kuntakohtaisesti *kuntien omille asukkaille* järjestetyistä palveluista
 - Eri sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista ikäryhmittäin ja palveluittain, mm. avoterveydenhuollon ja tehostetun palveluasumisen kustannuksista.
- Tuki kaupungeille sosiaali- ja terveydenhuollon *tavoiteasetannassa, toiminnan kehittämisessä ja talouden hallinnassa*
- Aineistojen piirissä olevien suurten kaupunkien ja keskisuurten kuntien tiedot koskevat noin *2,9 miljoonan* suomalaisen sosiaali- ja terveystalvelujen kustannuksia vuonna 2019.

Käsitteitä ja menetelmiä

- Kustannuksiin on otettu mukaan kunnan järjestämä terveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja muu terveydenhuolto sekä sosiaalihuolto.
- Mukana kuntien ostopalvelut yksityisiltä tuottajilta. Ulkopuolelle jäävät yksityinen työterveyshuolto ja yksityisten palvelutalojen itse maksavat asiakkaat.
- Kustannukset on osittain myös *ikävakioitu*, eli kuntien kustannukset on muutettu vertailukelpoisiksi siten, että kunkin kunnan kustannukset lasketaan olettaen eri ikäryhmissä olevien asukkaiden määrä yhtä suureksi kuin kunnissa keskimäärin.
- Kustannukset on myös *tarvevakioitu*, jolloin on huomioitu iän lisäksi myös sukupuoli ja palvelujen tarpeet.
- Vuosivertailutaulukkojen aiempien vuosien euromäärät on *deflatoitu*, eli muutettu vuoden 2019 rahan arvoon.

Käsitteitä ja menetelmiä

- Vertailussa käytetään **bruttokustannuksia**, koska tavoitteena on selvittää ja vertailla syntyneitä kustannuksia eikä lopullista rasi-tetta. Poikkeus sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon osalta, koska bruttokustannuksia ei ole voitu saada. Myös oma erikoissairaanhoido ilmoitetaan nettona.
- Kustannusten kattavuus on tässä vertailussa hyvin laaja. **Sekä välittömät että välilliset kustannukset otetaan huomioon samoin myös pääomakustannukset.** Joitain rajoituksia on kuitenkin tarkemmissa ohjeissa.
- Asumispalvelujen kustannuksista otetaan huomioon vain palvelujen kustannukset, varsinainen asuminen jätetään ottamatta huomioon.
- Kustannukset ilmoitetaan aina tarkimman käytettävissä olevan menetelmän ja kustannusten aiheuttamista parhaiten vastaavien laskentaperusteiden mukaan.
- Tarkemmista jaotteluista ja sisällöistä sovitaan vertailuissa mukana olevien kuntien kesken.

Kustannuksiin vaikuttavia asioita

- sairaanhoitopiirit**
- palkkakustannukset**
- Apotti**

Suuret kaupungit

SUURTEN KAUPUNKIEN TERVEYDENHUOLLON KUSTANNUKSET

Espoo, Helsinki,
Jyväskylä, Kuopio,
Lahti, Oulu, Pori,
Tampere, Turku,
Vantaa

**n. 2,2 milj.
asukasta**

n. 2 578 milj.
Perusterveydenhuollon
Kustannukset
€

n. 2 905 milj.
Erikoissairaanhoidon
Kustannukset
€

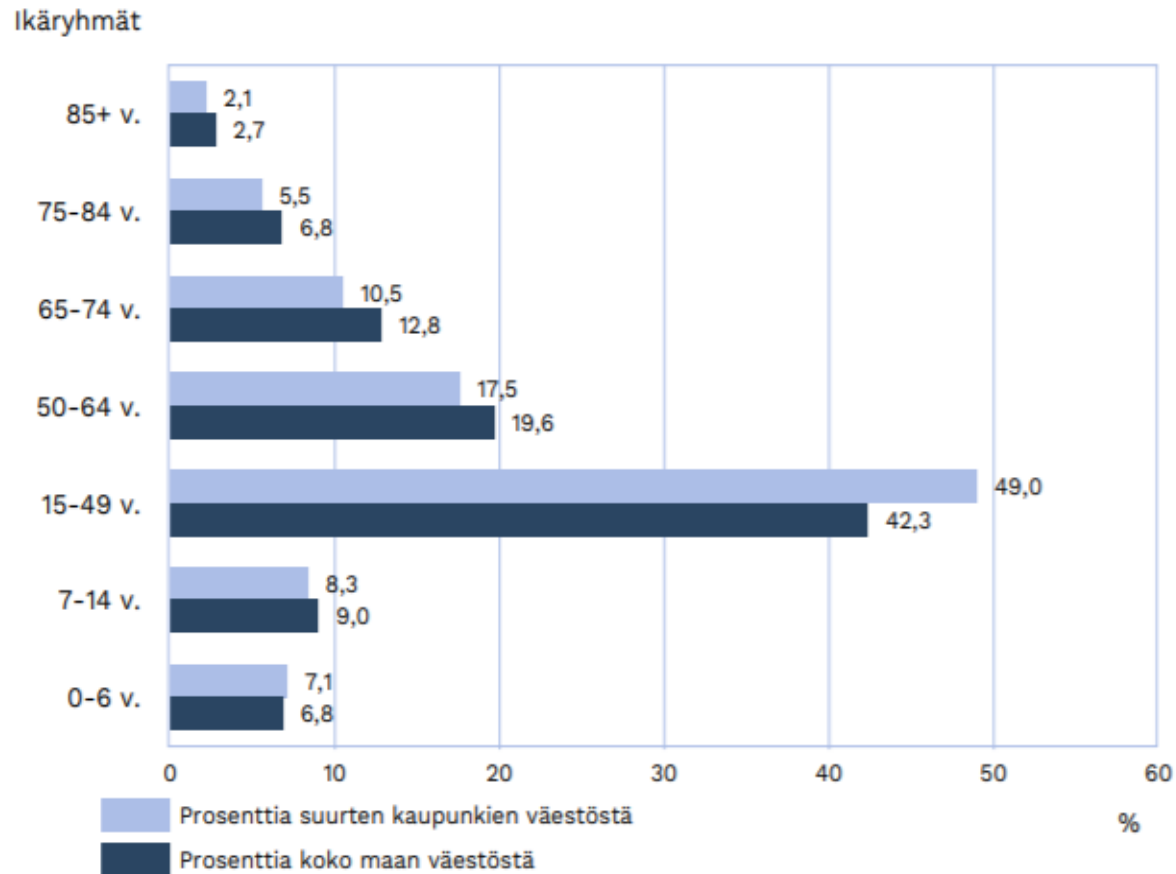
n. 5 483 milj.
Kokonaiskustannukset
€

2 559 euroa / asukas
kokonaiskustannus

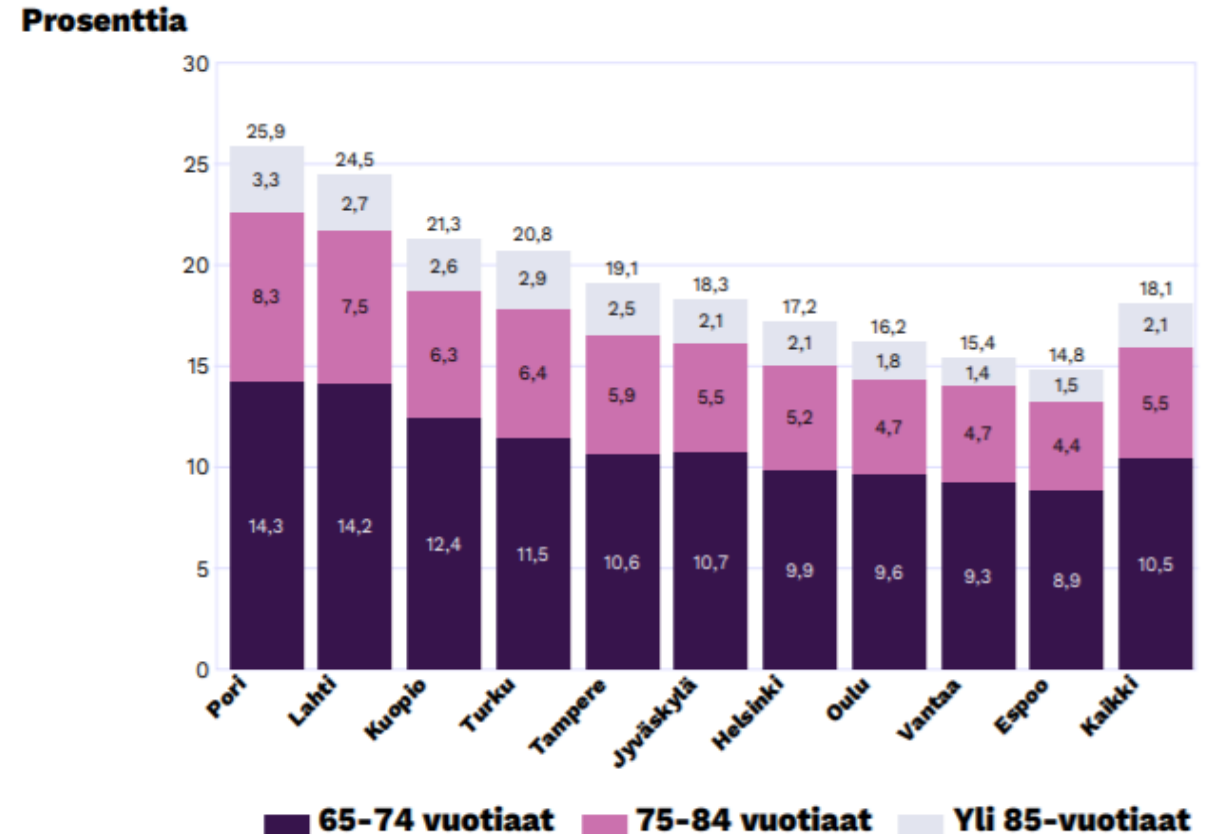
2 405 euroa / asukas
Ikävakioitu
mediaanikustannus

HUOM! Turun erikoissairaanhoidon kustannustietoja
ikäryhmien 7-14-, 15-49-, 50-64- sekä 65-74-vuotiaat
osalta on päivitetty 28.8.2020.

Suurten kaupunkien väestöosuudet ikäryhmittäin vuonna 2019

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä suurissa kaupungeissa 31.12.2019

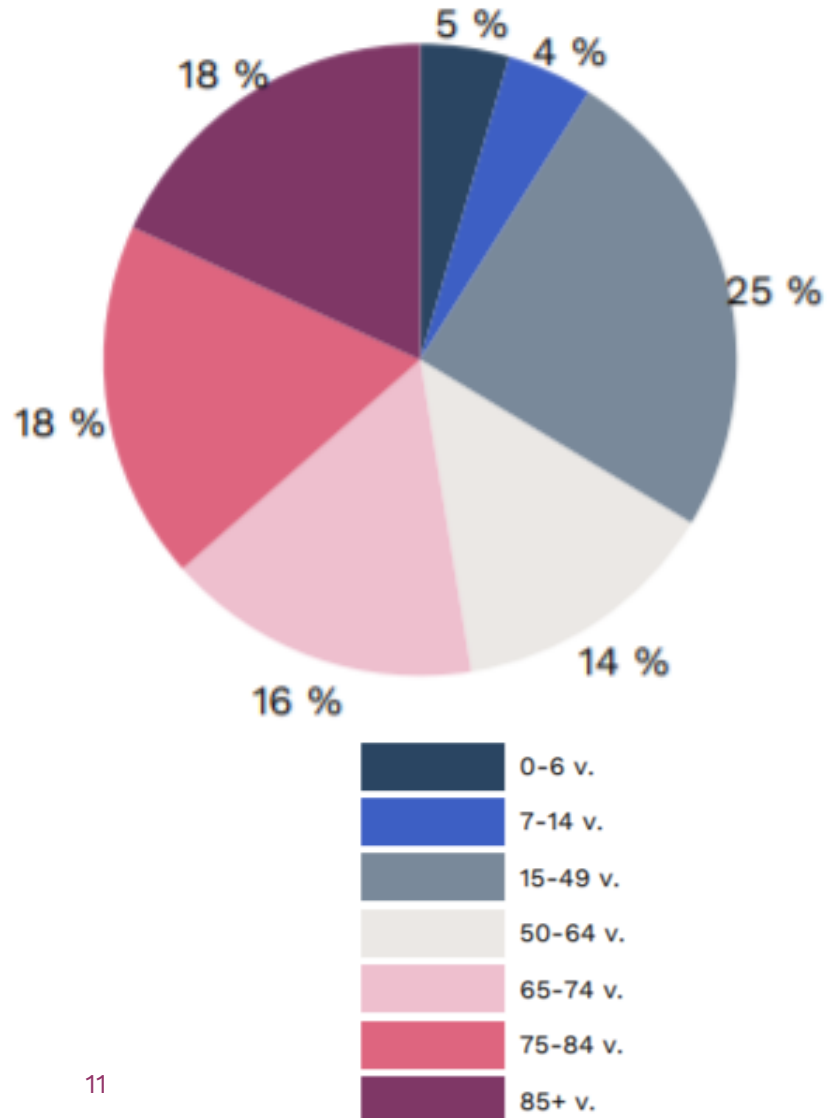

Ikäryhmittäiset kokonaiskustannukset

Ikäryhmä (vuotiaat)

	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+	Yhteensä	€
Perusterveydenhuolto	547	526	317	484	1 564	5 067	17 044	1 131	2 578 094 138
Avohoito	546	525	307	372	846	1 991	5 459	613	1 397 022 953
Avoterveydenhuolto	492	242	219	224	460	694	785	304	693 894 586
Suun terveydenhuolto	54	284	84	96	102	91	72	103	234 119 879
Kotihoito	0	0	4	52	284	1 206	4 602	206	469 008 488
Ympäri vuorokautinen hoito	1	0	11	113	718	3 076	11 585	518	1 181 071 185
Peruster.huollon laitoshoido	1	0	10	72	282	902	2 788	157	357 191 666
SHL:n mukainen laitoshoido	0	0	0	16	122	538	1 949	87	198 578 156
Tehostettu palveluasuminen	0	0	0	25	314	1 636	6 848	274	625 301 363
Erikoissairaanhoido	999	1 168	858	1 405	1 979	2 967	3 248	1 274	2 904 901 312
Avohoito	456	778	492	753	938	1 305	1 235	666	1 518 914 443
Somaattinen	420	486	325	619	837	1 253	1 213	520	1 185 913 991
Psykiatrinen	36	292	167	134	101	51	22	146	333 000 452
Laitoshoido	543	390	366	652	1 041	1 662	2 013	608	1 385 986 869
Somaattinen	542	247	258	574	981	1 583	1 968	518	1 180 007 627
Psykiatrinen	0	143	108	78	60	79	45	90	205 979 242
Yhteensä	1 546	1 694	1 175	1 890	3 543	8 034	20 292	2 405	5 482 995 450
Väkiluku 31.12.2019	161 101	189 816	1 115 959	399 718	238 373	125 473	48 931	2 279 371	

Terveysten- ja vanhustenhuollon kustannukset ikäryhmittäin

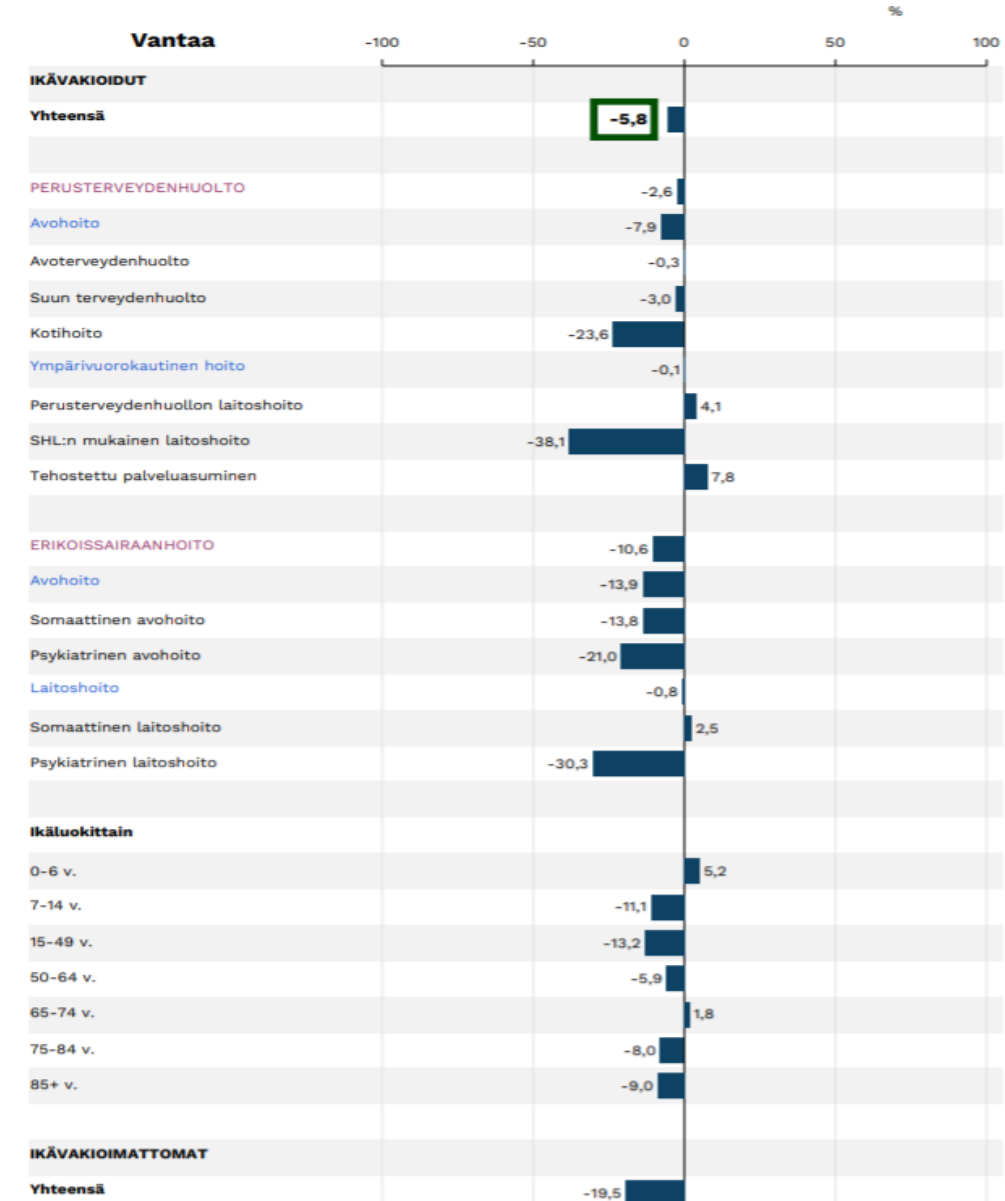
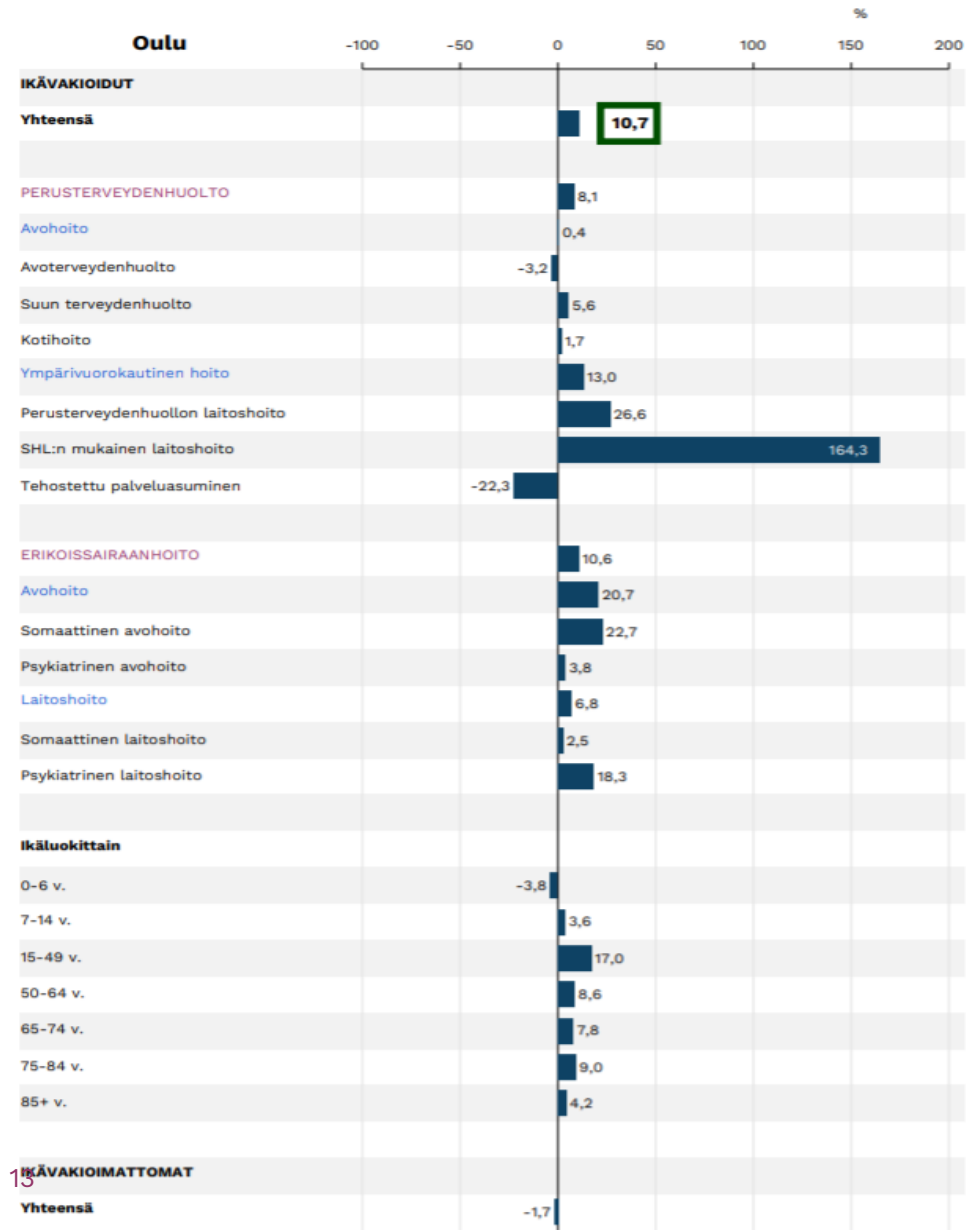
	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+	
Perusterveydenhuolto	35	41	26	26	42	63	84	47
Avohoito	35	41	25	20	23	25	27	25
Avoterveydenhuolto	32	19	18	12	12	9	4	13
Suun terveydenhuolto	3	22	7	5	3	1	0	4
Kotihoito	0	0	0	3	8	15	23	9
Ympäri vuorokautinen hoito	0	0	1	6	19	38	57	22
Peruster.huollon laitoshoido	0	0	1	4	8	11	14	7
SHL:n mukainen laitoshoido	0	0	0	1	3	7	10	4
Tehostettu palveluasuminen	0	0	0	1	8	20	34	11
Erikoissairaanhoido	65	59	74	74	58	37	16	53
Avohoito	30	41	43	40	28	16	6	28
Somaattinen	27	23	28	33	25	16	6	22
Psykiatrinen	2	18	15	7	3	1	0	6
Laitoshoido	35	18	31	34	30	21	10	25
Somaattinen	35	12	21	30	28	20	10	22
Psykiatrinen	0	6	10	4	2	1	0	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100

Prosenttia kustannuksista

Kaupunkikohtaiset terveydenhuollon kustannukset

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+	
Espoo	1 701	1 151	1 082	1 607	3 514	7 663	21 557	2 048
Helsinki	1 432	1 348	1 101	1 850	3 669	8 385	20 754	2 328
Jyväskylä	1 349	1 095	1 264	1 809	3 423	7 076	18 793	2 270
Kuopio	1 757	1 585	1 450	2 069	3 706	8 194	20 002	2 784
Lahti	1 883	1 554	1 321	1 857	3 450	7 872	17 988	2 730
Oulu	1 523	1 293	1 496	2 094	3 976	8 726	21 050	2 515
Pori	1 637	1 203	1 433	2 001	3 197	7 191	18 413	2 824
Tampere	1 528	1 328	1 238	2 043	4 059	8 429	20 393	2 604
Turku	1 293	1 155	1 293	2 062	3 951	8 140	21 918	2 747
Vantaa	1 664	1 109	1 110	1 815	3 754	7 366	18 384	2 061
Kaikki	1 546	1 270	1 214	1 889	3 700	8 034	20 292	2 405
Mediaani	1 582	1 248	1 278	1 929	3 688	8 006	20 198	2 559
Min.	1 293	1 095	1 082	1 607	3 197	7 076	17 988	2 048
Max.	1 883	1 585	1 496	2 094	4 059	8 726	21 918	2 824

Kaupunkien painotuksia

”Positiivista tässä vertailussa on se, että laitoshoidon lukuun ottamatta tehostetun palveluasumisen kustannukset ovat verrokkikaupunkien edullisimmat. Tähän vaikuttaa erityisesti se, että Oulu on valinnut hyvin vahvan monituottajamallin ja ostaa itse asiassa suurimman osan tehostetun palveluasumisen paikoista markkinoilta.”

Kirsti Ylitalo-Katajisto
Hyvinvointijohtaja, Oulu

Keskisuuret kunnat

KESKISUURTEN KUNTIEN SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN KUSTANNUKSET

Kainuu, Kauniainen,
Kerava, Keusote,
Kirkkonummi, Lohja,
Loviisa, Porvoo,
Rovaniemi, Salo, Sipoo

**Yli 600 t
asukasta**

n. 400 milj.

Perusterveydenhuollon
Kustannukset
€

n. 903 milj.

Sosiaalihuollon
kustannukset
€

n. 2 126 milj.

Kokonaiskustannukset
€

n. 822 milj.

Erikoissairaanhoidon
Kustannukset
€

3 539

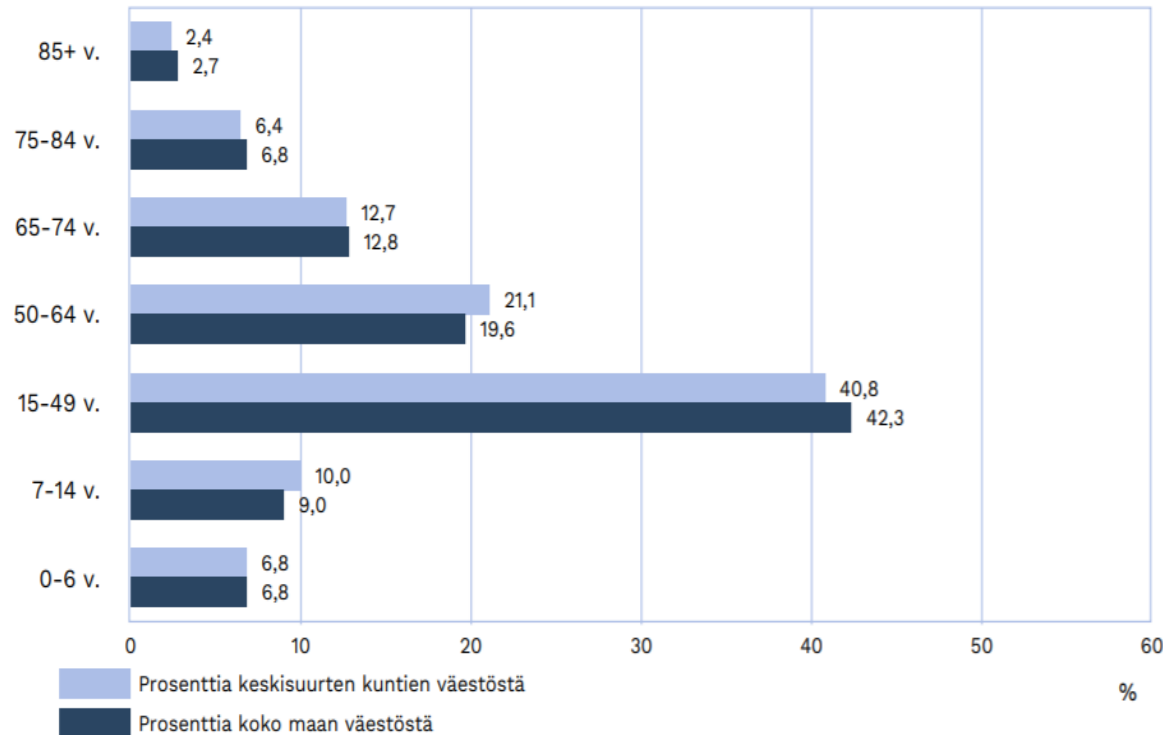
€ / as

3 627

€ / as
ikävakioitu

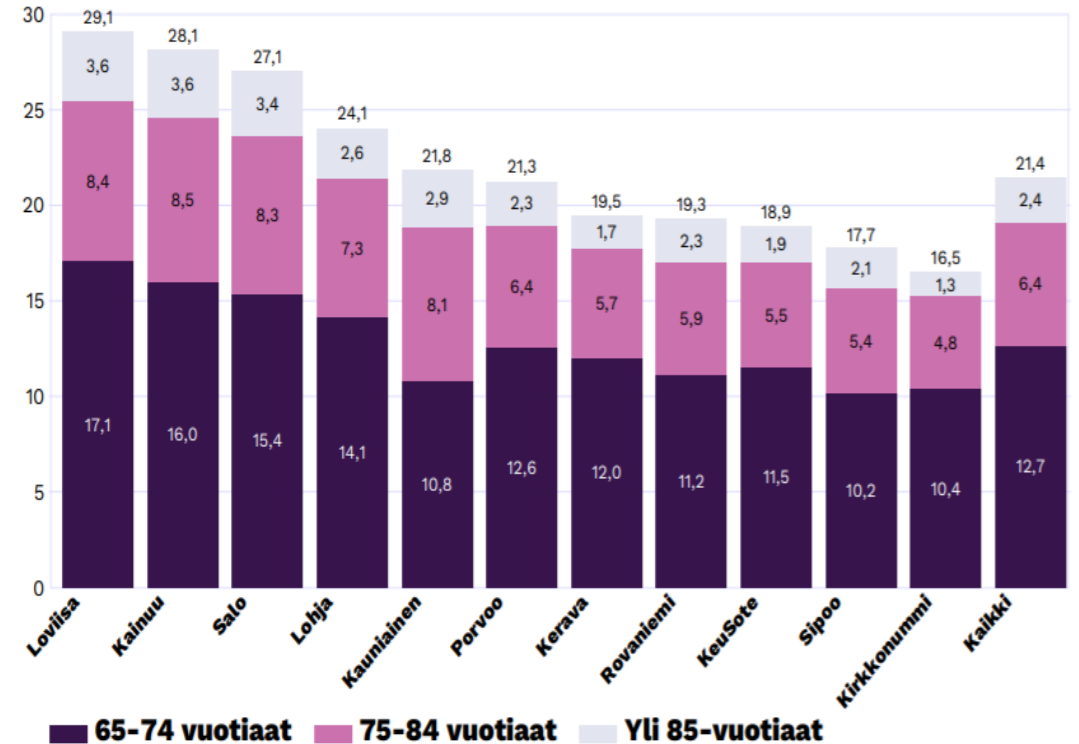
Keskisuurten kuntien väestöosuudet ikäryhmittäin vuonna 2019

Ikäryhmät

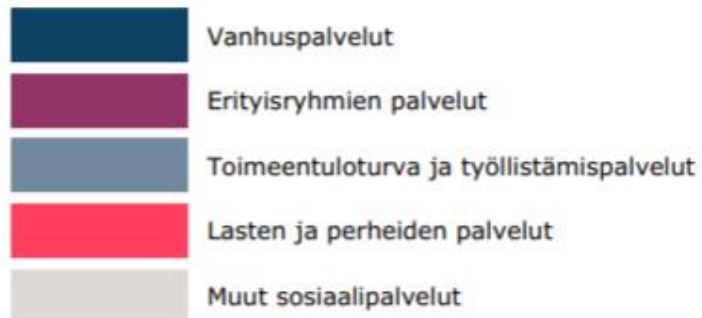
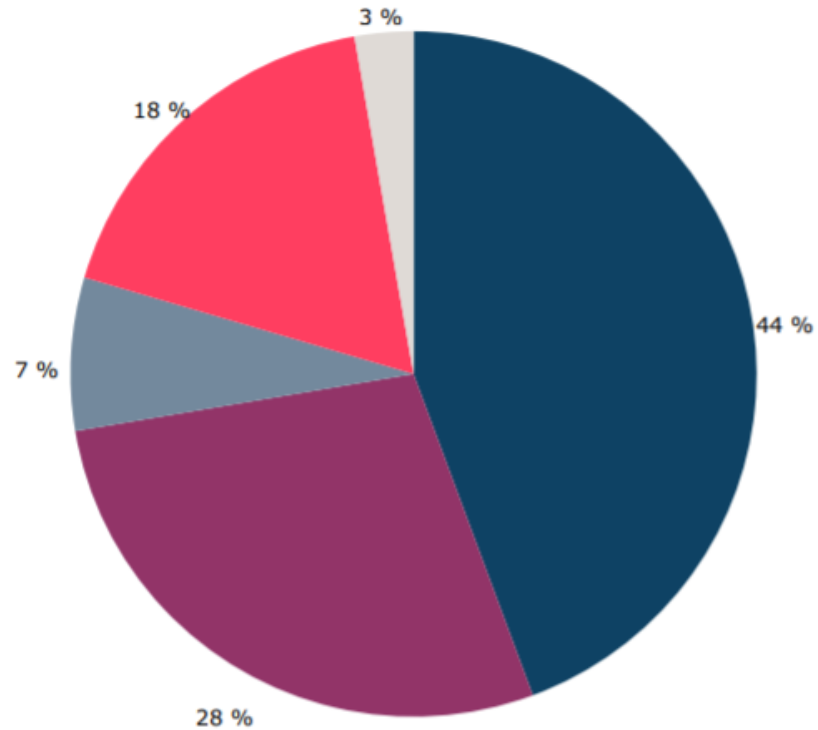
Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä keskisuurissa kunnissa 31.12.2019

Prosenttia

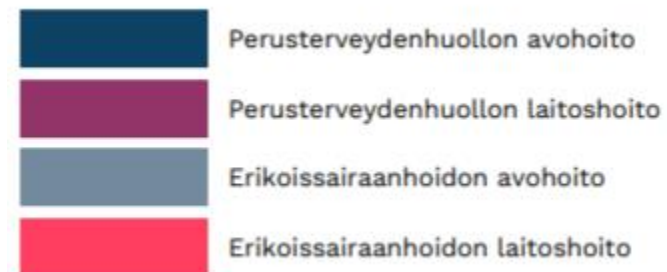
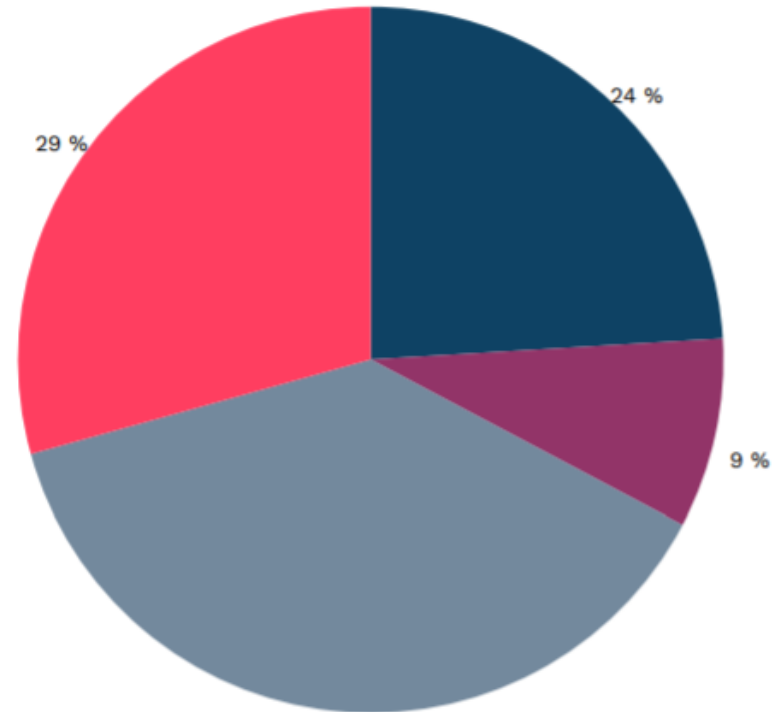

Kustannusten jakautuminen

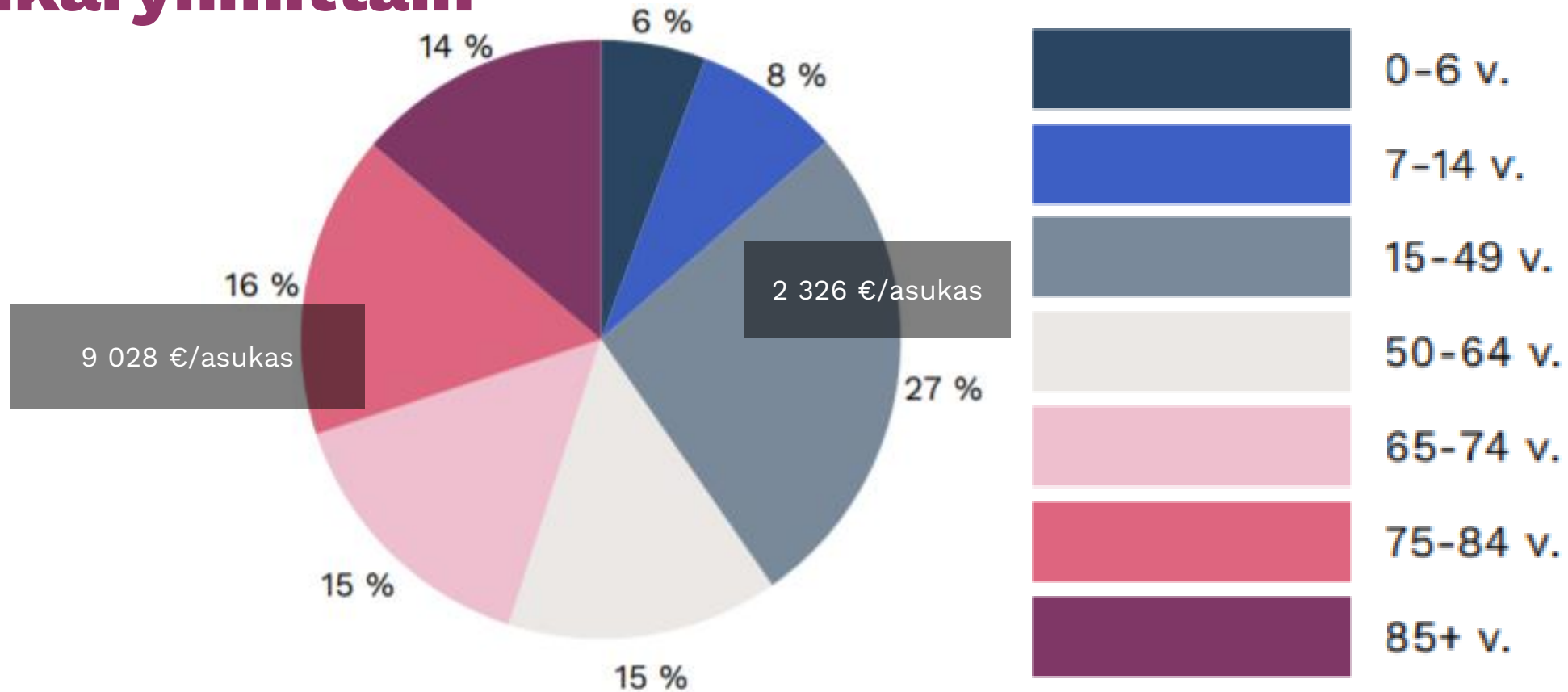
Sosiaalitoimi

Terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ikäryhmittäin

Ikäryhmittäiset kokonaiskustannukset

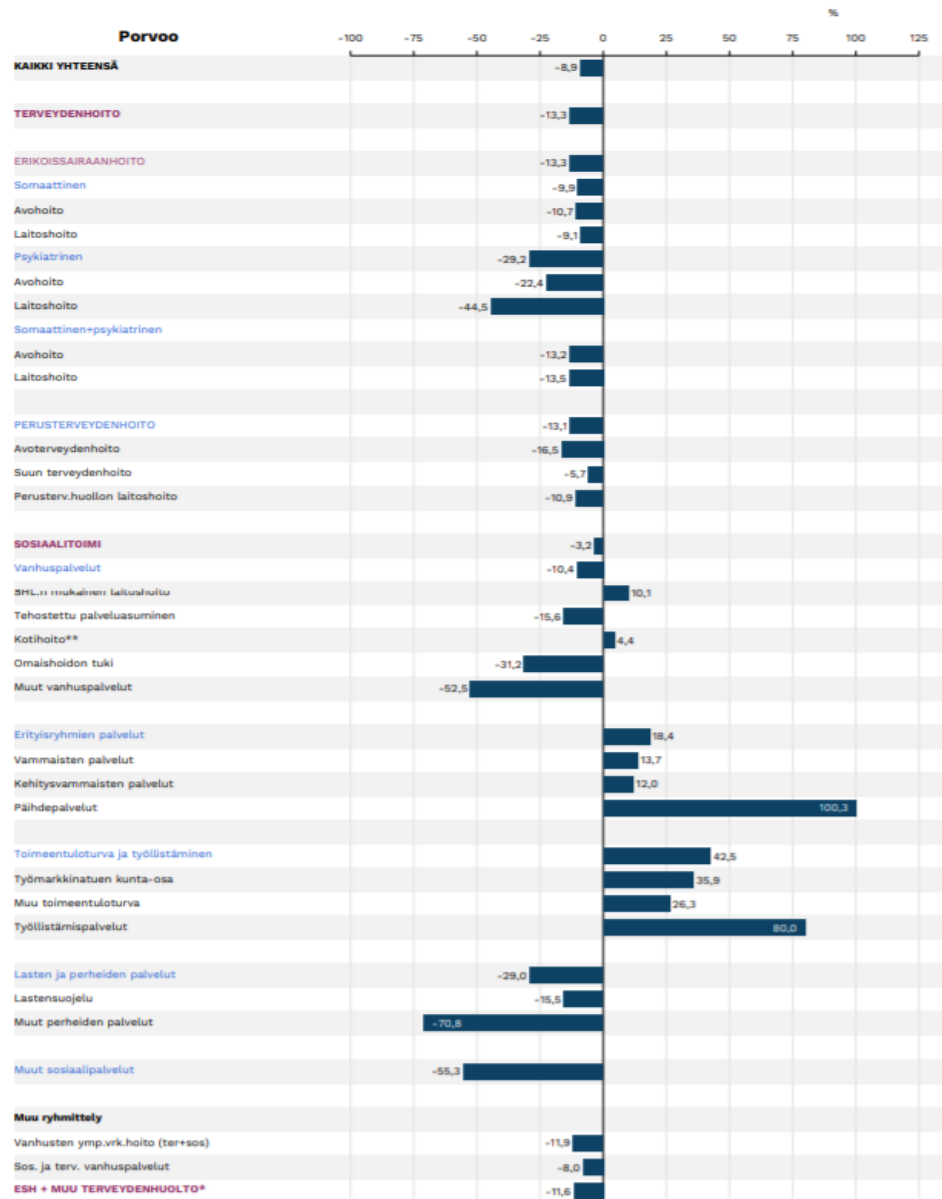
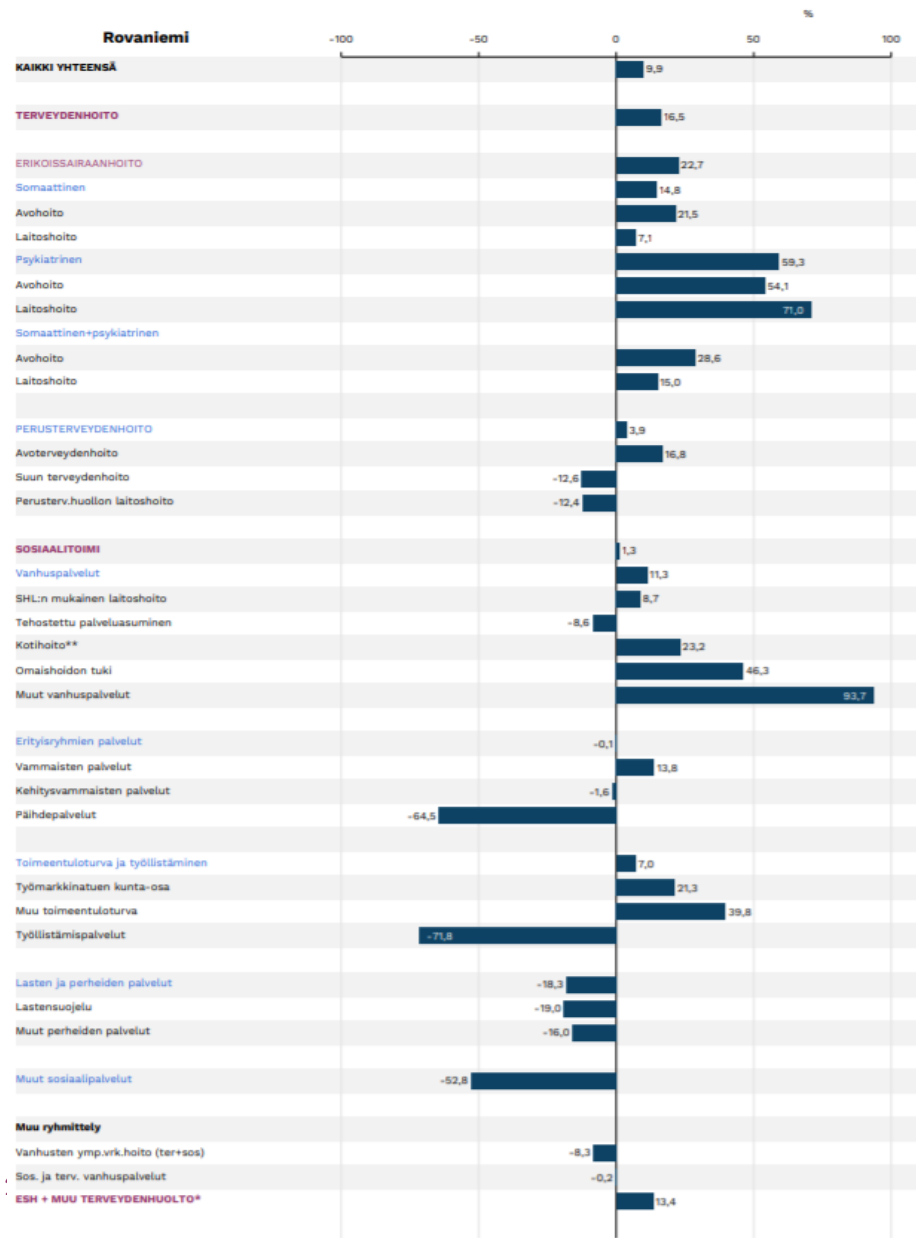
	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 041	775	1 021	1 389	2 039	2 877	2 940	1 369	822 083 777
Somaattinen	999	499	674	1 183	1 898	2 738	2 855	1 125	675 387 064
Avohoito	471	353	404	664	949	1 269	1 238	602	361 811 706
Laitoshoito	527	146	269	519	949	1 469	1 617	522	313 575 358
Psykiatrinen	42	276	348	206	141	139	85	244	146 696 713
Avohoito	37	226	237	134	99	94	56	170	101 883 257
Laitoshoito	5	50	111	72	42	45	29	75	44 813 456
PERUSTERVEYDENHUOLTO	706	654	382	422	885	1 763	3 548	666	400 244 517
Avoterveydenhuolto	618	386	271	258	509	741	797	376	225 687 183
Suun terveydenhuolto	89	268	102	100	93	83	58	114	68 306 692
Peruster.huollon laitoshoito		0	10	64	282	940	2 693	177	106 250 642
SOSIAALITOIMI	1 209	1 370	922	652	1 239	4 388	14 168	1 504	903 232 150
Vanhuspalvelut		0	1	16	818	3 877	13 187	667	400 558 293
SHL:n mukainen laitoshoito			0	2	59	306	1 155	55	32 994 363
Tehostettu palveluasuminen			1	10	345	1 923	7 109	337	202 347 928
Kotihoito		0	0	3	291	1 166	3 848	203	122 069 855
Omaishoidon tuki					64	219	320	30	17 832 789
Muut vanhuspalvelut				0	59	263	755	42	25 313 358
Erityisryhmien palvelut	354	420	436	382	357	463	933	421	252 780 818
Vammaisten palvelut	45	67	94	141	200	395	906	150	89 857 769
Kehitysvammaisten palvelut	308	352	302	205	136	58	25	244	146 382 968
Päihdepalvelut		1	41	36	20	9	2	28	16 540 081
Toimeentuloturva ja työll.		0	165	176	26	9	12	108	65 137 926
Työmarkkinatuen kuntaosa			93	108	10			62	37 236 199
Muu toimeentuloturva		0	39	29	15	9	12	25	14 879 255
Työllistämispalvelut			33	39	0			22	13 022 472
Lasten ja perheiden palvelut	833	922	260	30	27	25	21	266	159 818 154
Lastensuojelu	688	746	194	1	4	6	7	201	120 953 177
Muut perheiden palvelut	146	177	66	28	23	19	14	65	38 864 977
Muut sosiaalipalvelut	22	27	59	50	12	14	16	42	24 936 959
KAIKKI YHTEENSÄ	2 956	2 799	2 326	2 463	4 162	9 028	20 656	3 539	2 125 560 444
Väestö 31.12.2019	40 727	59 830	244 785	126 465	76 064	38 609	14 128	600 608	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 041	775	1 021	1 389	2 039	2 877	2 940	1 369	
Avohoito	509	578	641	798	1 048	1 364	1 294	772	
Laitoshoito	532	196	381	591	991	1 514	1 646	597	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					686	3 168	10 956	482	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 100	4 816	15 879	753	
TERVEYDENHUOLTO	1 747	1 429	1 403	1 811	2 923	4 641	6 487	2 035	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 747	1 429	1 405	1 826	3 618	8 036	18 600	2 630	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Kaupunkikohtaiset kokonaiskustannukset

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+	
Kainuu	2 943	4 600	2 753	2 738	4 055	9 724	21 929	4 402
Kauniainen	1 712	1 935	2 103	2 141	3 873	8 597	20 536	3 328
Kerava	2 599	2 819	2 041	2 395	3 745	8 053	18 852	3 060
KeuSote	2 995	2 378	2 264	2 289	4 268	9 648	20 820	3 319
Kirkkonummi	2 872	2 294	2 127	2 119	4 563	9 204	23 062	3 062
Lohja	2 246	2 520	2 861	2 424	4 181	8 213	18 702	3 685
Loviisa	2 403	2 082	2 038	2 743	4 109	7 755	22 404	3 788
Porvoo	3 291	2 904	1 757	2 359	3 838	8 102	20 969	3 212
Rovaniemi	3 075	2 972	2 457	2 916	4 596	10 081	23 009	3 792
Salo	4 115	3 483	2 694	2 855	3 888	8 063	17 254	3 998
Sipoo	2 279	2 400	1 976	1 871	4 393	7 922	20 354	2 977
Kaikki	2 956	2 799	2 326	2 463	4 162	9 028	20 656	3 539
Mediaani	2 872	2 520	2 127	2 395	4 109	8 213	20 820	3 328
Min.	1 712	1 935	1 757	1 871	3 745	7 755	17 254	2 977
Max.	4 115	4 600	2 861	2 916	4 596	10 081	23 062	4 402

Kaupunkien painotuksia

”Hintakeskustelu pitää tehdä erikoissairaanhoidon kanssa. Jos me yksittäin voitaisiin vaikuttaa, niin ehkä tilanne voisi olla toinen.”

Antti Lassila

Toimialajohtaja, Rovaniemi

Kiitos.

Maria Pernu

050 475 8096

maria.pernu@kuntaliitto.fi

@PernuMaria

www.kuntaliitto.fi

The background features a vibrant, abstract design. On the left, there are thick, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. The right side of the image is a solid, deep blue, which is sparsely decorated with small, irregular black dots of varying sizes. The overall composition is modern and artistic.

KUNTA LIITTO